

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads plan för digitalisering 2023 - 2026

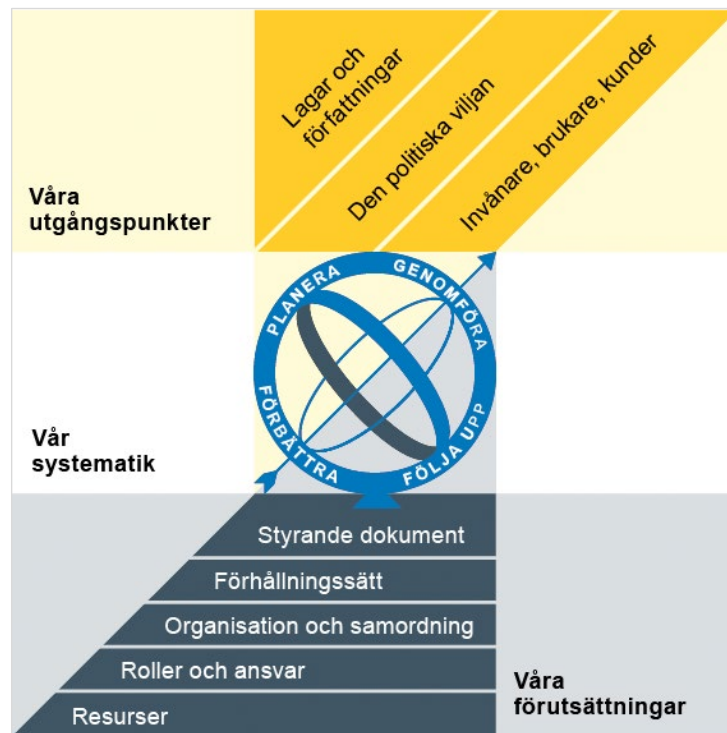
*För ett sammanhållet, digitalt
och innovativt Göteborg*

Planerande styrande dokument

[
Vision
Program
► Plan
]

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Dokumentnamn: Göteborgs Stads plan för digitalisering 2023 - 2026

Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Nämnder och bolagsstyrelser	Diarienummer: 0617/21	Datum och paragraf för beslutet: KF 2022-12-08 § 7
Dokumentsort: Plan	Giltighetstid: 2023–2026	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: Direktör Utveckling av stadens verksamheter
Bilagor: [Bilagor]			

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syftet med denna plan	3
Vem omfattas av planen	3
Giltighetstid	3
Bakgrund	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Uppföljning av denna plan	4
Digital mognad och förmåga	4
Genomförande	5
Planen	7
Övergripande mål	7
Prioriterade nyttor med stadens strategiska arbete med digitalisering	7
Inriktningar för stadens strategiska arbete med digitalisering	7
Målområde: Uppnå balans mellan effektivitet och innovation	8
Insatser	9
Uppföljning för målområdet	10
Målområde: Uppnå balans mellan interna och externa nyttor	10
Insatser	11
Uppföljning för målområdet	12
Målområde: Säkerställa transparens och tillgänglighet för ökad innovation	12
Insatser	13
Uppföljning för målområdet	14
Målområde: Säkerställa ändamålsenlig kompetensförsörjning för att nyttja digitaliseringens möjligheter	14
Insatser	15
Uppföljning för målområdet	16
Bilaga 1, Ordlista	17
Bilaga 2, Visualisering av planens nyttor, inriktningar och mål	18

Inledning

Syftet med denna plan

Syftet med planen är att tydliggöra den inriktning som utpekats för att uppnå kommunkoncernens mål och nyttor med digitaliseringsarbetet.

Vem omfattas av planen

Denna plan gäller för hela kommunkoncernen, det vill säga samtliga nämnder och helägda bolagsstyrelser. Planen gäller även för delägda bolag där Göteborgs Stad är majoritetsägare.

Giltighetstid

Denna plan gäller för perioden 2023 – 2026.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget 2020 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en digitaliseringsstrategi och en IT-strategi, liksom en styr-, finansierings- och samordningsmodell samt att utreda lämplig organisation för att möta stadens framtida digitaliseringsbehov.

Under 2020 – 2021 har staden haft en kortsiktig handlingsplan med hög detaljeringsgrad. Handlingsplanen innehöll ett tjugotal aktiviteter som ansågs vara möjliggörare för arbetet med denna långsiktiga plan. Resultatet från flera av dessa aktiviteter har bäring på planens inriktning. Till exempel har en ny struktur för uppföljning etablerats, där staden årligen genomför mätningar av kommunkoncernens digitala mognad.

Forskning från Göteborgs universitet visar att digitaliseringen ofta är missförstådd, den ses som ett tillstånd som ska uppnås snarare än en metod för verksamhetsutveckling. Den är primärt riktad mot att automatisera processer under antagandet av noll grad av förändring. Digitalisering ska, enligt stadens definition, ses som en metod för verksamhetsutveckling och drivs med fokus på realisering av beslutade mål. Digitalisering kräver balansering mellan innovation och effektivitet för att säkerställa såväl kortsiktiga som långsiktiga målsättningar och nyttor.

Koppling till andra styrande dokument

Planen har tydliga kopplingar till flera befintliga planerande och reglerande styrande dokument inom områden som berör sakfrågan. Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT, Göteborgs Stads riktlinje för styrning, finansiering och samordning av digital utveckling och förvaltning, Göteborgs Stads

innovationsprogram samt Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare utgör några viktiga styrande dokument med påverkan på denna plan. De styrande dokumenten kompletterar varandra och ger en helhetsbild över aktuell styrmiljö för området.

Ny modell för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning träder i kraft 2023-01-01.

Uppföljning av denna plan

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna och följa upp planen på en stadenövergripande nivå. Planen revideras vid behov utifrån genomförd uppföljning av planens mål och inriktning. Hur uppföljning ska ske beskrivs under respektive rubrik som beskriver målsättning, dessutom planeras en fördjupad uppföljning av de nyttor som anges i denna plan.

En förväntad nytta som ska uppnås, se under rubriken Prioriterade nyttor, är en ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling. Normalt används nyckeltal som funnits länge och mäter utveckling och trendbrott över tid. Nyckeltal för framdrift är något helt annat, de processmått som används syftar till att synliggöra förändringen.

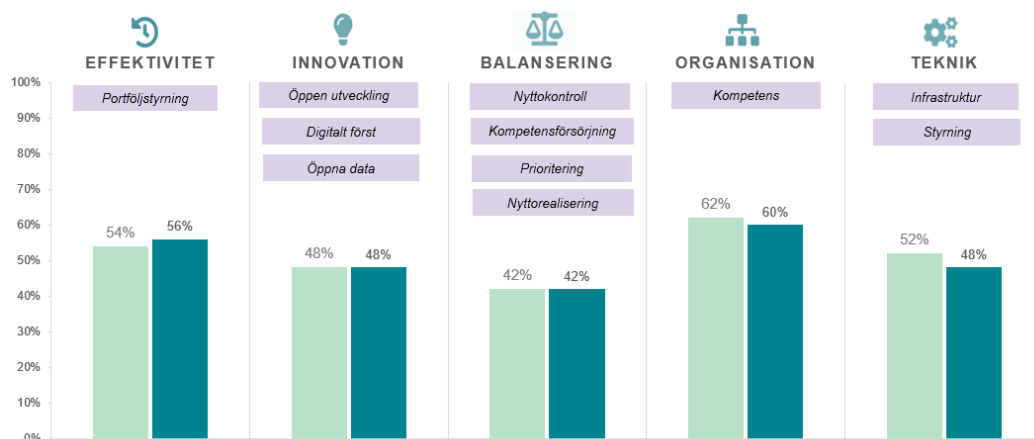
Uppföljningen av kommunkoncernens samlade digitaliseringsarbete inklusive önskvärda förflyttningar kommer fortsättningsvis att bygga på nyckeltal som driver ökad framdrift av digitaliseringsarbetet. Uppföljning och data samlas dessutom kontinuerligt in via DiMiOS, ett evidensbaserat verktyg som mäter förutsättningar för ändamålsenlig digitalisering.

Digital mognad och förmåga

Under 2020 etablerades struktur för uppföljning av digital mognad. Staden har för avsikt att årligen genomföra mätningar av kommunkoncernens självskattade digitala mognad.

Planen och dess insatser grundar sig till viss del på analys av kommunkoncernens digitala mognad. Digital mognad definieras som organisationens förmåga att tillgodogöra sig nyttorna med digitalisering. Analysen möjliggör identifiering av vilka områden som behöver utvecklas och visar på trender på olika nivåer.

De analyser som kommer att genomföras med hjälp av den årliga mätningen av digital mognad kommer särskilt fokusera på nedan fem faktorer och de principer som anges nedan (lila rutor).

Figur 1. Resultatet för 2020 och 2021 års mätning av kommunkoncernens digitala mognad (DiMiOS). Ljusgrön stapel visar 2020 års resultat mörkgrön stapel 2021 års resultat.

Genomförande

Ansvar och roller

I kommunfullmäktige budget för 2020 fastställdes kommunstyrelsens ansvar att driva stadens digitalisering.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att driva stadens digitaliseringsarbete på övergripande nivå. Stadsledningskontoret ansvarar för att leda och samordna genomförandet av planen och dess insatser. Detta ska ske i dialog och samskapande med berörda förvaltningar och bolag. Resurssättning kommer att ske succesivt under hela planperioden beroende på hur insatserna prioriteras.

Den strategiska samordningsgruppen som beskrivs i Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning utgör styrgrupp för denna plan. Styrgruppen beslutar om prioriteringar av insatserna inom planperioden 2023–2026.

Mål och insatser som anges i denna plan förväntas bidra till att skapa förutsättningar för det fortsatta arbetet med digitalisering i staden. Denna plan ska vägleda arbetet med att driva stadens digitalisering på en strategisk nivå. Konkretisering behöver därför ske, utifrån rådande förutsättningar, i den plan som upprättas av respektive förvaltning och bolag. Det innebär att styrning kommer att ske på flera nivåer då den verksamhetsnära utvecklingen med stöd av digitalisering är ett ansvar för respektive förvaltning och bolag.

I Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning anges att respektive förvaltning och bolag ska ha en egen plan för verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering med insatser och effekter som förvaltningen/bolaget ska genomföra och uppnå utifrån beslutade mål.

Måluppfyllelse för mål som anges i planen är beroende av att hela kommunkoncernen etablerar ändamålsenliga arbetssätt, till exempel vad gäller balansering av pågående och nya förändringsinsatser inom området.

Planen

Planen består av fyra strategiska målområden som är kopplade till ett övergripande mål. Dessa kopplas ett antal inriktningar och prioriterade nyttor som på sikt ska uppnås med stöd av denna plan.

Övergripande mål

Göteborgs Stads digitaliseringsarbete ska bidra till att boende, besökare, näringsliv samt medarbetare får en ökad kvalitativ och likvärdig digital service som upplevs värdeskapande.

Genom att balansera innovation och effektivitet skapas förutsättningar för en ändamålsenlig digitalisering som värnar demokratin och ökar delaktigheten hos de vi är till för.

Med öppna och tillgängliga data ska arbetet med digitalisering bidra till en effektiv användning av stadens resurser och ge förutsättningar för en innovativ och hållbar stad.

Prioriterade nyttor med stadens strategiska arbete med digitalisering

- Bättre helhetssyn och beslutsunderlag som ger förutsättningar för prioritering.
- Ökad möjlighet till värdering och prioritering av stadens behov av digital utveckling.
- Höjd kvalitet i och tillgänglighet till stadens digitala service.
- Ökad realisering av kvalitativa och ekonomiska nyttor och effekter.
- Ökad förmåga till analys och kunskapsbildning.
- Ökad möjlighet till dialog och delaktighet.

Inriktningar för stadens strategiska arbete med digitalisering

- Rätt prioriteringar görs.
- Digital utveckling och förvaltning bedrivs resurseffektivt.
- Nya kompetenser utvecklas.
- Boende, besökare, näringsliv samt medarbetare involveras i och är medskapande i förändringsarbetet.
- Tjänster erbjuds som utgår från användarnas behov och livshändelser.
- Rätt information finns tillgänglig och kan utbytas på ett effektivt sätt.

Målområde: Uppnå balans mellan effektivitet och innovation

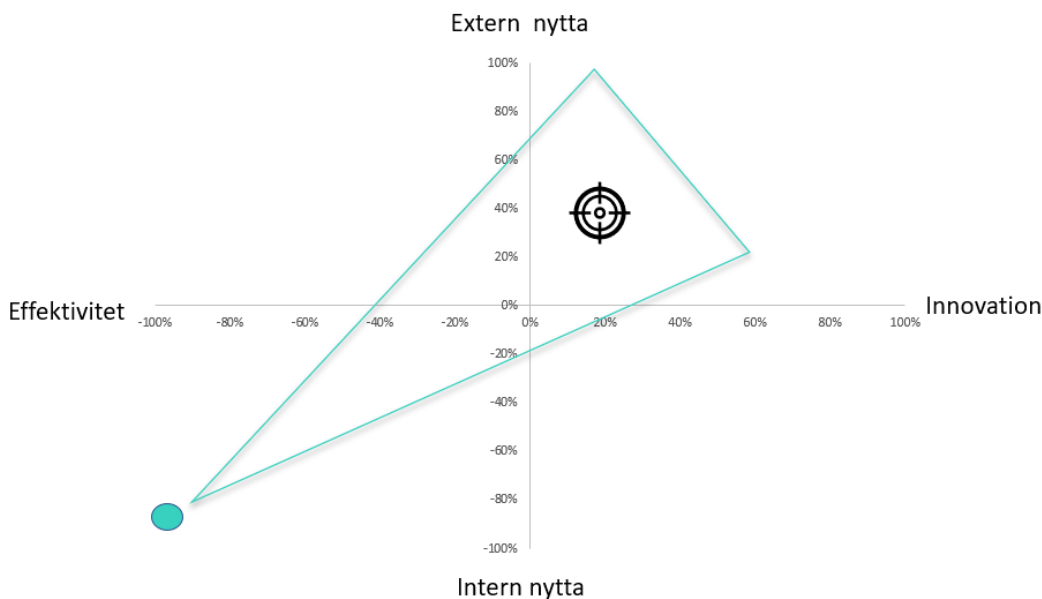
En ändamålsenlig digitalisering kräver, enligt forskningen, en balans och spridning av såväl stadens gemensamma utveckling som förvaltningar och bolags verksamhetsspecifika utveckling med utgångspunkt i det gemensamma målet för stadens digitaliseringsarbete samt beslutade mål så som anges i Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT. Det finns ingen motsättning mellan perspektiven, utan fokus ligger på att få en spridning och balans.

Nuläge

Inom ramen för Intraservice utvecklingsportfölj samlade utvecklingsprojekt finns förändringsinitiativ som avser kommungemensamma interna tjänster. Portföljen har, som en aktivitet i Göteborgs Stads handlingsplan för digitalisering och IT 2020–2021, genomlysts av Göteborgs universitet. Utifrån att digitalisering betraktas som en metod för verksamhetsutveckling där digitala lösningar används för effektivitet (exploatering av givna förutsättningar) eller innovation (utforskande av nya möjligheter) har universitetet analyserat hur existerande utvecklingsportfölj är balanserad. Genomlysningen visade att av den existerande portföljens samtliga resurser var 99 procent allokerade för ökad effektivitet och en procent för innovation.

Nyläge - framtidsscenario

” Utifrån en samlad analys av samtliga utvecklingsportföljer inom förvaltningar och bolag kan en förflyttning enligt målbilden konstateras. Kommunkoncernens digitala satsningar har en hög verkningsgrad som en effekt av både möjliggörande arv och hög förmåga. Digital utveckling och förvaltning bedrivs resurseffektivt och rätt prioriteringar görs. Organisationen är framgångsrik i att driva och balansera effektivitet och innovation inom ramen för den digitala styrningen vilket skapar ökade samverkansmöjligheter inom och utom staden. Existerande praxis kring prioritering och beslutsfattande relaterat till digitala initiativ genomförs med en styrning och uppföljning som premierar långsiktighet och innovation. Investeringarna har fokus på både effektivitet och innovation som skapar interna och externa nyttor. Kommunkoncernen har ett medvetet och systematiskt arbetssätt för hur innovationer kan skalas, inte bara inom utan även utanför den specifika verksamheten.

Figur 2. Beskriver utgångsläge (turkos punkt), dvs samtliga förändringsinsatser bland de utvecklingsportföljer som hittills genomlysts kontra riktningen för önskat nyläge (siktet) för att möjliggöra att uppnå kommunkoncernens övergripande mål med digitalisering.

Målbilden är värderad utifrån det övergripande målet och behovet av att stärka utifrån-och-in perspektivet. Målbilden svarar också upp mot de inriktningar och nyttor som på sikt ska uppnås med stöd av denna plan.

Insatser

De insatser som beskrivs förväntas bidra till en förflyttning mot det nyläge som beskrivs för målområdet. Stadsledningskontoret ansvarar för att leda och samordna genomförandet av dessa insatser. Detta ska ske i dialog och samskapande med berörda förvaltningar och bolag.

- För att uppnå kommunkoncernens övergripande mål ska en samlad analys av förvaltningar och bolags utvecklingsportföljer riktade mot effektivitet eller innovation genomföras.
- Ett fortsatt arbete med att utveckla arbetssätt för och införliva uppföljning och nyckeltal som driver ökad framdrift av digitaliseringsarbetet i ordinarie processer ska genomföras.
- För att stärka och kvalitetssäkra arbetet med behovs- och beslutsunderlag ska ett digitalt metodstöd införas för prioritering och värdering (anges även som åtgärd i målet om att uppnå balans mellan interna och externa nyttor).
- För att åstadkomma de inriktningar och nyttor som anges i denna plan ska kommande investeringar inom digital utveckling och förvaltning fokusera på önskat nyläge.

Uppföljning för målområdet

Nu- och nyläge anges i figur 1 och 2.

Vilket mått ska användas?	Vad ska mätas?	Hur ska det mätas?	Varför ska det mätas?
Processmått	Att det är en hög effektivitet i den strategiska samordningsgruppen	- Genomströmningshastighet - Antal bordläggningar - Skäl för bordläggning	Nytta ska vara fastställd och kunna mätas. Gruppens effektivitet är avgörande för framdrift i digitaliseringsarbetet.
Indikator	Att det finns en fungerande process för att prioritera digitala investeringar	DIMIOS Digital förmåga Faktor: Balansering Princip: Prioritering	En tydlig och transparent process ska bidra till ökad effektivitet vad gäller stadens digitala förmåga
Indikator	Att verksamheten alltid tänker digitalt först vid verksamhetsutveckling	DIMIOS Digital förmåga Faktor: Innovation Princip: Digitalt först	Att tänka digitalt först vid verksamhetsutveckling ska bidra till ökad effektivitet och likvärdig digital service
Indikator	Att verksamheten har kontroll över projekt som skapar förutsättningar i linje med strategiska målsättningar	DIMIOS Digital förmåga Faktor: Effektivitet Princip: Portföljstyrning	En etablerad portföljstyrning ger kontroll och möjliggör att tillvarata de ekonomiska fördelarna samtidigt som riskerna kan begränsas. Ger ökad digital förmåga.
Indikator	Att stadens digitala infrastruktur möjliggör såväl effektivitet som innovation	DIMIOS Digitalt arv Faktor: Teknik Princip: Infrastruktur	Stadens digitala infrastruktur skapar förutsättningar för en ändamålsenlig digitalisering
Indikator	Att styrningen ger både kontroll och förutsättningar för innovation	DIMIOS Digitalt arv Faktor: Teknik Princip: Styrning	Styrningen av stadens digitala infrastruktur skapar förutsättningar för en ändamålsenlig digitalisering som främjar innovation.

Målområde: Uppnå balans mellan interna och externa nyttor

En ändamålsenlig digitalisering kräver, enligt forskningen, en balans och spridning av såväl stadens gemensamma utveckling som förvaltningar och bolags verksamhetsspecifika utveckling med utgångspunkt i det gemensamma målet för stadens digitaliseringsarbete samt beslutade mål så som anges i Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT. Det finns ingen motsättning mellan perspektiven, utan fokus ligger på att få en spridning och balans.

Nuläge

Utifrån den analys och genomlysning av Intraservice utvecklingsportfölj som genomfördes under 2020, med stöd av Göteborgs universitet, Digital förvaltning framgår att interna nyttor prioriteras där digitalisering primärt används för att automatisera och driva inre effektivitet på bekostnad av externa nyttor

Nyläge - framtidsscenario

” Prioritering och beslutsfattande för digitala satsningar genomförs med stöd av kriterier som premierar långsiktighet och extern nytta.

Boende, besökare, näringsliv samt medarbetare involveras i och är samskapande i förändringsarbetet. Förändringsarbetet grundar sig på användardriven innovation och utveckling där progress på ett enkelt och transparent sätt kan följas och ge stöd för nya vägval och investeringar. Tjänster erbjuds som utgår från användarnas behov och livshändelser.

Se figur 3 som beskriver utgångsläge kontra riktningen för önskat nyläge.

Insatser

De insatser som beskrivs förväntas bidra till en förflyttning mot det nyläge som beskrivs för målområdet. Stadsledningskontoret ansvarar för att leda och samordna genomförandet av dessa insatser. Detta ska ske i dialog och samskapande med berörda förvaltningar och bolag.

- För att stärka och kvalitetssäkra arbetet med behovs- och beslutsunderlag ska ett digitalt metodstöd införas för prioritering och värdering (anges även som åtgärd i målet om att uppnå balans mellan effektivitet och innovation).
- Det ska säkerställas att de metodstöd som redan finns framtagna tillgängliggörs och görs kända för berörda målgrupper. Exempelvis metodstöd för uppföljning av digital mognad, nyttorealisering med flera.
- Uppföljning av digital mognad samt realisering av nyttor av kommunkoncernens digitaliseringsarbete ska stärkas. Till exempel genom att upprätta ett stadenövergripande nyttoregister för de gemensamma förändringsinsatser som prioriteras av den strategiska samordningsgruppen.
- För att möjliggöra utforskande av nya möjligheter avseende utveckling av verksamheten med stöd av digitalisering (innovation) ska finansiella modeller ses över, förankras och utvecklas.
- Skapa förutsättningar för en ökad transparens och visualisering av den gemensamma digitala utvecklingen och progress som planeras och genomförs (anges även som åtgärd i målet om att säkerställa transparens och tillgänglighet för ökad innovation).
- För att stärka ett sammanhållet, digitalt och innovativt Göteborg ska en gemensam kunskapsarena med möjlighet till delaktighet från boende, besökare, näringsliv och verksamhet etableras (anges även som åtgärd i målet om att säkerställa ändamålsenlig kompetensförsörjning).

Uppföljning för målområdet

Nuläge för nedan indikatorer anges i figur 1 och nyläge anges samlat i figur 2.

Vilket mått ska användas?	Vad ska mätas?	Hur ska det mätas?	Varför ska det mätas?
Processmått	Att nyttan realiserats och effekthemtagning görs i digitala utvecklingsprojekt	- Ledtid digital process mot analog process = tidsbesparing. - Beslutade förändringsinsatser innehåller en nyttorealiseringsplan.	Nyttor följs upp för att säkerställa att definierade nyttor uppstår i prioriterade digitala förändringsinsatser. Det ger möjligheter till en mer aktiv styrning.
Indikator	Hur bra verksamheten är på att konsekvent mäta och följa upp effekten av digitala investeringar	DIMIOS Digital förmåga Faktor: Balansering Princip: Nyttokontroll	För att få bättre kunskap om den digitala investeringen behöver effekten mätas. Kunskapen kan leda till säkrare beslutsunderlag
Indikator	Hur bra verksamheten är på att realisera nyttan av digitala initiativ	DIMIOS Digital förmåga Faktor: Balansering Princip: Nyttorealiserings	För att få bättre kunskap om den digitala investeringen behöver nyttan följas upp. Kunskapen kan leda till säkrare beslutsunderlag
Indikator	Hur bra verksamheten är på att involvera användare i utvecklingen av nya digitala lösningar	DIMIOS Digital förmåga Faktor: Innovation Princip: Användarinvolvering	Genom att tidigt involvera användare i utvecklingsprocessen ökar möjligheterna för bättre resultat och mer innovativa lösningar

Målområde: Säkerställa transparens och tillgänglighet för ökad innovation

Data kan ses som en grundsten i ett modernt kunskapssamhälle. Framgångsrik användning av stora datamängder för med sig potential att förändra hur verksamheter organiseras och bedrivs. I takt med att alltmer data samlas in växer behovet av att förstå hur den kan användas på bästa sätt, vilket ställer nya krav på kompetens.

Datadriven innovation förväntas ge värdefulla bidrag till att lösa samhällsutmaningar. Tillgång till och användning av data förbättrar möjligheterna för exempelvis samhällsplanering och planering och dimensionering inom vård och omsorg / hälso- och sjukvård. Samtidigt accentueras utmaningar kring bland annat ägarskap av data, informations- och cybersäkerhet, integritet och tillgänglighet.

Nuläge

Möjligheterna att dela data behöver öka vilket förväntas bidra till att interna och externa aktörer kan utveckla och skapa mervärde och innovation.

Inom staden idag finns flertal goda exempel på hur användning av data bidrar till innovativa lösningar och förbättrar möjligheter till planering. Dock saknas ett gemensamt arbetssätt, definitioner och fokus på hur data kan drivas som strategisk resurs. Det finns behov av att tydliggöra ägarskap och skapa gemensamma rutiner för hur data ska hanteras inom kommunkoncernen. Det finns ett flertal politiskt beslutade styrdokument inom informationssäkerhetsområdet, vilket kan innebära

både en möjlighet såväl som utmaning vad gäller ändamålsenlig tillämpning och systematisk uppföljning.

Det finns fortsatt behov av att vidareutveckla möjligheterna med datadelning för att möta kommande behov och krav såväl i staden som nationellt. Det ställer krav på ny kompetens och prioritering av resurser.

Nyläge - framtidsscenario

” Staden är ständigt uppkopplad och sammankopplad med en stabil digital infrastruktur. Med stöd av insamlade data kommunicerar stadens verksamheter med sin omvärld på ett enkelt och effektivt sätt. Staden verkar för att den data som samlas när verksamhet, boende, besökare och näringsliv behöver den kan tillhandahållas på ett effektivt sätt. Informationssäkerheten är säkerställd genom tydlig styrning, samordning och systematisk uppföljning. Det finns en god kunskap och kompetens för hantering av informationssäkerhet i verksamheterna.

Det finns ett tydligt ägarskap och hantering av data. Detta öppnar upp för och möjliggör effektivare mål- och nyckeltalsstyrning. Kommunkoncernen har ett gemensamt och etablerat arbetssätt som driver data som strategisk resurs vilket i sin tur främjar innovation och bidrar till en effektiv förvaltning och hantering av data. Arbetssättet bidrar till ökad tillgång, användbarhet och vidareutnyttjandet av data både inom och utom organisationen.

Boende, besökare och näringsliv har en hög tillit till att den information och data som lämnas eller hämtas via digitala kanaler hanteras på ett rättssäkert sätt.

Insatser

De insatser som beskrivs förväntas bidra till en förflyttning mot det nyläge som beskrivs för målområdet. Stadsledningskontoret ansvarar för att leda och samordna genomförandet av dessa insatser. Detta ska ske i dialog och samskapande med berörda förvaltningar och bolag.

- Säkerställa att ändamålsenliga arbetssätt, modeller och metoder för data som strategisk resurs införs för att skapa förutsättningar för ökad tillgång och vidareutnyttjande av data.
- Säkerställa att definitioner och ägarskap av data tydliggörs.
- Genomföra en översyn av riktlinjen för informationssäkerhet och de styrande dokument som angränsar till denna för att säkerställa ändamålsenlig styrning och tillämpning.
- Tydliggöra relevant digital kompetens och förmåga för att säkerställa att data hanteras på ett rättssäkert sätt (anges även som åtgärd i målet om att säkerställa ändamålsenlig kompetensförsörjning).
- Skapa förutsättningar för en ökad transparens och visualisering av den gemensamma digitala utvecklingen och progress som planeras och

genomförs (anges även som åtgärd i målet om att uppnå balans mellan interna och externa nyttor).

- För att stärka ett sammanhållet, digitalt och innovativt Göteborg ska en gemensam kunskapsarena med möjlighet till delaktighet från boende, besökare, näringsliv och verksamhet etableras (anges även som åtgärd i målet om att uppnå balans mellan interna och externa nyttor).

Uppföljning för målområdet

Nuläge för nedan indikatorer anges i figur 1 och nyläge anges samlat i figur 2.

Vilket mått ska användas?	Vad ska mätas?	Hur ska det mätas?	Varför ska det mätas?
 Processmått	Att staden delar data mellan förvaltningar och bolag	<ul style="list-style-type: none"> - Antal datamängder nyttjade av förvaltning/bolag. - Antal datamängder delade mellan förvaltning/bolag. - Andel av formulär som hämtar information. - Antalet anrop per år och datamängd. 	Av möjlig delad data ska så mycket som möjligt användas. Mer av stadens data tillgängliggörs för att skapa värde och möjlighet till innovation, insyn och för att värna demokratin.
 Indikator	Hur bra verksamheten är på att arbeta med öppna data och att säkerställa att data görs tillgänglig för såväl användare som utvecklare	DiMiOS Digital förmåga Faktor: Innovation Princip: Öppna data	Framgångsrik användning av stora datamängder för med sig potential att förändra hur verksamheter organiseras och bedrivs
 Indikator	Hur öppna verksamheterna är mot att involvera externa parter i utvecklingen av nya och existerande digitala lösningar	DiMiOS Digital förmåga Faktor: Innovation Princip: Öppen utveckling	Datadriven innovation förväntas ge värdefulla bidrag till att lösa samhällsutmaningar

Målområde: Säkerställa ändamålsenlig kompetensförsörjning för att nyttja digitaliseringens möjligheter

Digitaliseringen förändrar förutsättningarna för hur service bedrivs, och kommer att bedrivs. Olika perspektiv kommer att behöva mötas, med olika kompetens från olika områden. Komplexa utmaningar kommer att ställa nya krav på nya kompetenser. Genom att aktivt verka för kompetensutveckling skapas en god grund inför nuvarande och framtida utmaningar.

Digital kompetens har identifierats som en nödvändig förutsättning för digitalisering och digital transformation. Utan tillgång till rätt kompetens minskar vår förmåga att nyttja digitaliseringens möjligheter.

Digital kompetens inkluderar individens förmåga att använda digitala lösningar för problemlösning och kunskapsgenerering, så som grundläggande användning av olika programvaror, förmågan att hitta och använda digital information etcetera.

För att kunna bedriva verksamhet i ett allt mer digitalt samhälle behöver organisationen säkerställa hela spektrumet av digital kompetens, från basala

färdigheter till spetsförmågor. Kompetensutveckling krävs genom såväl nyrekrytering som vidareutbildning. Det primära målet är en omställningsförmåga och acceptans av att verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering är ett konstant arbete.

Nuläge

I Göteborgs Stads handlingsplan för digitalisering och IT 2020 – 2021 genomförde stadsledningskontoret en kartläggning inom stadens förvaltningar och bolag av kompetenshöjande satsningar avseende digitalisering. Resultatet av kartläggningen visar på att det finns behov av ett mer proaktivt arbete med digital kompetens för att bättre nyttja digitaliseringens möjligheter. Ett arbete har också genomförts, inom ramen för Program för attraktiv arbetsgivare, med att fastställa en process och framtagning av verktygslåda för att hantera förändringar med fokus på medarbetare samt kunskapshöjande insatser i form av utbildnings- och presentationsmaterial.

Nyläge – framtidsscenario

” Samtidigt som staden har en likvärdig och hög kvalitet på digital service och tjänster tas medarbetares förmågor och engagemang tillvara, kompetensförsörjningen säkras och nya kompetenser utvecklas i takt med den digitala omställningen.

Kommunkoncernen har en hög förförståelse för relationen mellan digital förmåga och digitalt arv. Förflyttningen mot en ökad digital mognad sker genom en proaktiv växelverkan mellan dessa. Resan mot digital mognad hanteras genom flera mindre och systematiska förändringsinsatser för att skapa förutsättningar för ökad digital förmåga. Genom att målmedvetet arbeta med förändringsinsatser, i nära samarbete med verksamheten, skapas ett lärande, kunskapsspridning där digitalisering är en given del i verksamheten. Det finns en god kunskap och kompetens om ett systematiskt arbetssätt för att leda i förändring. Medarbetarnas tillit, självförtroende och förståelse kring digitalisering är hög.

Insatser

De insatser som beskrivs förväntas bidra till en förflyttning mot det nyläge som beskrivs för målområdet. Stadsledningskontoret ansvarar för att leda och samordna genomförandet av dessa insatser. Detta ska ske i dialog och samskapande med berörda förvaltningar och bolag.

- Säkerställa att relevant digital kompetens, förmåga och kompetensförsörjning tydliggörs genom kompetens- och resursinventering.
- Säkerställa kompetensutvecklande insatser för informationshantering med en tydlig styrning som kopplar ihop dataskydd och informations säkerhet med digitalisering.

- För att stärka ett sammanhållet, digitalt och innovativt Göteborg ska en gemensam kunskapsarena etableras i syfte att skapa förutsättningar för ett gemensamt lärande och erfarenhetsutbyte (anges även som åtgärd i målet om att uppnå balans mellan interna och externa nyttor).

Uppföljning för målområdet

Nuläge för nedan indikatorer anges i figur 1.

Vilket mått ska användas?	Vad ska mätas?	Hur ska det mätas?	Varför ska det mätas?
 Processmått	Antalet digitala tjänster som är befintliga och nyutvecklas med metod där användaren är i centrum	Antal medarbetare per förvaltning/bolag som genomgått utbildning inom Användardriven utveckling	Genom att tidigt involvera användare i utvecklingsprocessen ökar möjligheterna för bättre resultat och mer innovativa lösningar
 Indikator	Hur bra verksamheten är på att säkerställa långsiktig tillgång till relevant digital kompetens	DiMIOS Digital förmåga Faktor: Balansering Princip: Kompetensförsörjning	Digital kompetens är en nödvändig förutsättning för stadens förmåga att nyttja digitaliseringens möjligheter
 Indikator	Kompetensmix bland medarbetare som stödjer såväl existerande som förväntade behov	DiMIOS Digitalt arv Faktor: Organisation Princip: Kompetens	Genom strategisk kompetensförsörjning säkerställs stadens anpassning till dagens och framtida utmaningar.

Bilaga 1, Ordlista

Begreppen i nedanstående ordlista är ett urval från denna plan.

Begrepp	Förklaring (källa inom parentes)
Användare	Med begreppet användare avses boende, besökare, näringsliv och medarbetare.
Effektivitet	Med begreppet effektivitet avses, i detta sammanhang, initiativ som fokuserar på exploatering av givna förutsättningar. Detta fokus innebär att digitalisering tolkas och utförs utifrån att vidmakthålla existerande verksamhet och leverera kortsiktiga effektiviseringsnyttor (Göteborgs universitet).
Innovation	Begreppet innovation innebär, i detta sammanhang, utforskande av nya möjligheter (Göteborgs universitet).
Extern nytta	Begreppet innebär nya digitala tjänster och stärkt invånarrelevans, dvs medborgar- och samhällsnytta (Göteborgs universitet).
Intern nytta	Intern nytta innebär en automatisering av redan existerande verksamhet, det vill säga verksamhetsnytta (Göteborgs universitet).
Nyttorealiserings	Innebär ett aktivt och systematiskt arbete att säkerställa nyttan med de förändringsinsatserna som avses genomföras (Göteborgs Stads riktlinje för styrning, samordning och finansiering av digital utveckling och förvaltning).
Boende, besökare och näringsliv samt medarbetare	Boende, besökare och näringsliv samt medarbetare definieras som Göteborgs Stads målgrupper i Göteborgs Stads riktlinje för kommunikation.
Digital förmåga	Organisationens förmåga att förstå, fånga och förändra på basis av digitala möjligheter (Göteborgs universitet).
Digitalt arv	Det digitala arvet bygger på tidigare fattade beslut och underliggande strukturer som antingen hindrar eller möjliggör digital handlingskraft (Göteborgs universitet).
Informationssäkerhet	Säkerhet beträffande informationstillgångar rörande förmågan att bevara och upprätthålla konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet. (Göteborgs Stads riktlinje för informationssäkerhet).
Data som strategisk resurs	Ökad förståelse för data som en central resurs i och för samhället bidrar till att staden bättre kan tillvarata digitaliseringens möjligheter. Framgångsrik användning av stora datamängder för dessutom med sig möjligheter att förändra hur verksamheter organiseras och bedrivs (Digitaliseringsrådet).

Bilaga 2, Visualisering av planens nytter, inriktningar och mål

